

*ÅRSPLAN FOR SKOLESTARTERNE
2016 / 2017*

Velkommen som foreldre til skolestartergruppa

I denne planen vil dere få vite hva vi tenker oss hverdagen blir for skolestarterne dette barnehageåret. Det er andre året skolestarterne har egen årsplan og tanken er at dere skal få se hva vi mener er viktig for våre skolestartere og at vi har en pedagogisk tanke bak alt vi gjør de dagene skolestarterne skal være sammen. Vi vil samtidig poengtere at vi tilhører Blåbærskogen og Eventyrland og årsplanene og målene der gjelder absolutt oss også☺

Det daglige arbeidet i barnehagen, og denne planen bygger på retningslinjer gitt fra Kunnskapsdepartementet gjennom *Rammeplanen for barnehager* (2011) <http://www.udir.no/Barnehage/Rammeplan/Rammeplan-for-barnehagens-innhold-og-oppgaver/>, i tillegg har vi brukt *Virksomhetsplan for Sørholtet barnehage* og *Handlingsplan for språkstimulering, lese og skriveopplæring i Ullensaker kommune 2013-2016* når vi har lagd denne planen.

Barna

Skolestartergruppa er stor dette året: 13 barn totalt. Fra Eventyrland: Arwen, William, Lucas Odin, Temi, Oskar, Noor, Andreas og Kaisa. Fra Blåbærskogen er det: Leon, Dion, Aisha, Keven og Thea.

De voksne

Vi er fire voksne som skal være sammen med skolestarterne dette året. Mona, Mads og Karianne skal være med skolestarterne på tur. Mads og Hanne skal være med på klubbdagen. Vi har ulik bakgrunn og interessefelt og vi har fordelt ansvar oss imellom utfra dette. Men selv om vi voksne er ulike syns vi det er viktig er at barna skal oppleve voksne med samme holdninger i skolestartergruppa, det skaper trygghet og forutsigbarhet.

Hvile

Barn har en travel hverdag og det blir også viktig for skolestartergruppa at vi kan lære oss hvordan vi "tar oss inn" igjen. Tid til ettertanke og til å "henge inntrykkene på plass" er viktig.

Selvstendighet blir viktig før skolestart: vi skal øve på å høre på kollektive og individuelle beskjeder, ta ansvar for egne ting og klær, bordskikk, spørre før man gjør ting, dele med andre, rydde etter seg både på tur og i barnehagen, høre og møte andres behov, begynne å tenke hvilke klær vi trenger utfra vær og finne dem, trafikkopplæring. Vi voksne skal gi barna erfaringer som styrker mestringsfølelsen og dermed selvstendigheten.

Medvirkning

Rammeplan: "Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet..... Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet"

For skolestarterne vil det si at barna skal bli sett og hørt, at vi voksne anerkjenner deres ønsker og opplevelser når vi planlegger hverdagen. Dette innebærer også at vi voksne må se barnas perspektiv og prøve å forstå hva de formidler. Barnas interesser og ønsker vil også være utgangspunktet for hva vi skal legge vekt på til våren. Barna skal få oppleve

gjenkjennelse og kontinuitet i alt de er med på. Det krever at vi voksne som skal være sammen med dem er anerkjennende og endringsvillige.

Turer og Klubb.

Overordnet mål for skolestartergruppa at barna skal få positive opplevelser sammen med andre barn og voksne, og oppleve glede over å være sammen, på tur og på klubb.

En god barndom varer hele livet

Turene er hver onsdag og fredag er klubbdag. Temaer på turene tilpasses etter årstider og det vi ser mens vi går (barns medvirkning), men i høst tenker vi språk, tekst og kommunikasjon, sosial kompetanse og dyra i skogen som en tråd gjennom halvåret. Barna får selvsagt utviklet motoriske ferdigheter, vi kommer til å ha de gode samtalene (språkutvikling) og filosofere rundt det vi ser og hva naturen byr på, kunnskap om samfunn, miljøvern og bærekraftig utvikling. Det vi snakker om i skogen og det ungene er interessert i, tar vi med inn til klubben på fredag – sånn får vi barns medvirkning og kontinuitet i barnas hverdag og fordypet oss i ting.

Vi kommer til å være ofte på skogplassen særlig nå i starten, der har vi lavvo, bålring og til og med do så der går det an å være lenge, også om vinteren. Skogplassen er basen vår og arena for fysisk mestring og utvikling av både grov- og finmotoriske ferdigheter. På klubbdagen leker vi oss til en tilvenning til skolen med fokus på sosial kompetanse først og fremst. På klubbdagene er forutsigbarhet et nøkkelord. Vi skal gjøre det samme hver gang.: Finne plassen vår, hilse på hverandre, få beskjeder om hva dagen skal inneholde, fordype oss i tema, leke, samtale, pise.

Satsingsområde 1: Sosial kompetanse

Rammeplan: *”Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner”* På Skolestartergruppa skal barn få oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. De skal få utvikle selvstendighet og føle trygghet i seg selv. Vi skal gi alle en like stor sjanse til å bli hørt – **alle er like viktige!!**

Barna skal få oppleve egenverd og mestring, lek med jevnaldrende og føle tilhørighet. Å tolke ansiktsuttrykk, kroppsspråk og stemme er viktig å kunne i forhold til å fungere sosialt. Dette er også viktig i forhold til konflikthåndtering. ”Se på fjeset til Ola, ser han sint eller glad ut? Hvorfor tror du han er sint??” Vi må gi barna noen ”verktøy” så de kan begynne å løse konflikter selv. Hva kan de ”overse”, hva klarer man å ordne opp i, når må de hente en voksen?? Hva kan vi si og gjøre i en konflikt?

Rammeplanen sier også at barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg. Omsorg har verdi i seg selv og er knyttet til oppdragelse, helse og trygghet og er samtidig en viktig forutsetning for barns utvikling.

”Min beste venn er den som får fram det beste i meg” Henry Ford

RELASJONER OG ARBEID MOT MOBBING

Er barnehagens satsingsområder for 2015-2017 og som vi på skolestartergruppa jobber MYE med (under satsingsområde 1)

Utdanningsdirektoratet har gitt ut et hefte: Barns trivsel – voksnes ansvar, forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen. Her sår det blant annet kva mobbing kan være og hva vi i barnehagen må se etter. I heftet poengteres det at voksne må være etiske rollemodeller for barna og at dette kan være å behandle alle barn med respekt og toleranse og synliggjøre at alle har en verdi og en rett til sine meninger. Om relasjoner står det at barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted og at barn trenger voksne som griper inn og tar ansvar.

Om sosial kompetanse står det:

selvfølelse: å oppleve egenverd, akseptere seg selv, kjenne seg akseptert, oppleve indre styrke og ha en positiv holdning til seg selv

empati: å ha forståelse for andres perspektiver, tanker og følelser, kunne leve seg inn i andres situasjon, vise medfølelse og ta hensyn og kunne tolke og forstå følelsesuttrykk

prososial atferd: å ha positive, sosiale holdninger og å kunne utføre handlinger som å oppmuntre, bry seg om, vise omsorg, hjelpe til og dele med andre

selvhevdelse: å kunne hevde seg selv og egne meninger på en god måte, våge å stå imot gruppepress, ta initiativ og bli med på lek og samtaler som allerede er i gang, delta uoppfordret og invitere andre

selvkontroll: å kunne tilpasse seg ulike situasjoner, takle konflikter og utsette egne behov og ønsker i situasjoner som krever turtaking, kompromisser og felles avgjørelser

(<http://www.udir.no/globalassets/upload/barnehage/regelverk/veiledere/veilederbm.pdf>)

I pedagogikken skiller vi mellom selvfølelse og selvtillit, **selvtillit** går på det ytre og å prestere: som å ha pene klær eller å kunne sykle eller være flink til noe annet. **Selvfølelse** handler om å være glad i seg selv og vite at man er bra nok – selv om man ikke er best i alt. Så selv om man har god selvtillit betyr ikke det at man har det bra med seg selv...

”Et aktivt og tydelig personale er nødvendig for å skape et varmt og inkluderende sosialt miljø.” Jesper Juul

Vi mener at det viktigste vi kan gi barna før vi sender dem til skolen er den sosiale kompetansen: å være trygg på seg selv, stå for meningene sine, vite hvordan man etablerer og holder på vennskap, se ting fra ulike synspunkter, vite når man skal hevde seg og jenne seg. Dette læres i samhandling med andre, både barn og voksne. Voksne må legge til rette for trygge og gode arenaer hvor alle barn kan utfolde seg og oppleve glede ved å være sammen med, og samspille med andre. Dette gjelder ikke minst dette siste viktige året før barna sendes ”ut i verden.” Vi kommer til å ha fokus på vennskap, ”utenforskap” og mobbing. (se barnehagens virksomhetsplan) Hvordan invitere andre i leken, hvordan få innpass i lek, hva kan vi gjøre hvis vi ser at noen ikke har noen å være sammen med? Vi ønsker oss en

skolestartergruppe som er inkluderende og som ser hverandre. Dette er det viktigste å få på plass før skolestart.

Barnets selvbilde formes i samvær med mennesker det har et forhold til, derfor er det viktig at vi som jobber med barna er gode rollemodeller og at vi tenker langsiktig. Skolestarterne skal få anerkjennelse for den hver av dem er, få medvirke, få ta avgjørelser og få gjøre feil. Vi voksne skal veilede, sette ord på opplevelsene, vi skal motivere, støtte og gi likeverdig behandling.

Vi ønsker med dette at barna skal oppleve sosial mestring, som igjen er med å danne barnets selvbilde.

”Møter jeg et barn, så møter jeg et menneske.” Anne-Cath Vestly

Satsingsområde 2:

Språk, tekst, kommunikasjon

Rammeplan: ”Kommunikasjon foregår i et vekselspill mellom å motta og tolke et budskap, og å selv være avsender av et budskap..... Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk.

I kommunens egen handlingsplan for *språkstimulering, lese og skriveopplæring* er det en rekke mål og tiltak for skolestartere. I denne står det blant annet at mål for barnas språkutvikling skal være at de skal kunne motta og tolke et budskap, kunne snakke om, planlegge og forstå opplevelser i fortid og framtid, fortelle en historie med sammenheng, være bevisst på bokstaver og bilder og kunne lytte til og kommunisere om aldersadekvate tekster.

Vi voksne må først og fremst motivere, være kommunikasjonsmodeller fokusere på en positiv omgangstone i forhold til barna og hverandre.

Men hvordan gjør vi det???

Vi kommer til å leke masse med språk og bokstaver, lage tullerim, finne symboler og logoer på tur og i barnehagen. Utvide ordforrådet og filosofere rundt nye ord. Gi barna kollektive beskjeder, bruke synonymer, autonymer og underbegreper, legge til rette for rollelek med fokus på dialog og samspill, formidle faktakunnskap, oppfordre barna til å fortelle, bruke bøker. Oppmuntre de stille barna og være brobyggere i rolleleken. Vi skal oppmuntre barna til å fortelle fra hverdagen sin og sette ord på følelsene sine: både det man er redd for eller hvis man er sint, lei seg eller glad .

Satsningsområde 3: Våren 2017

Antall, rom og form

Rammeplan: ”Styrke barnas nysgjerrighet, matematikkglede og lyst til å utforske matematiske sammenhenger”.

Vi ønsker å gi barna matematikerfaringer som: større enn og mindre enn, grupper: hva passer sammen. Introdusere brøk: dele epler for å få det likt. Telle, antallsord, regning, lokalisere og orientere seg i rommet. Vurdere avstand, lokalisering, plassering. Måle lengde areal, volum, tid, vekt. Design, former, figurer, mønster, symmetri. Plasseringsord: bak, foran, under, over. Rydde og sortere, klassifisere etter størrelse og farge.

Dette gjøres først og fremst gjennom lek og eksperimentering og undring, og mer konkret gjennom for eksempel matlaging og rydding.

Vi dokumenterer i etterkant gjennom bilder på mail, Facebook, hjemmeside og ukebrev.

LEK

Rammeplan: ”Lek har egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen. Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder”

Lek er først og fremst noe barn holder på med fordi det er gøy for dem, den foregår på barnas premisser og oppstår ut fra en indre motivasjon.

Men leken kan også være et pedagogisk virkemiddel. Barna leker for å lære og forstå sin og andres verden. Gjennom leken bearbeider de inntrykk, opplevelser og erfaringer, og kan sette seg inn i roller de til vanlig ikke har. Lek kan også brukes til utvikling av motorikk, språk, sosial kompetanse, lære om teoretiske ting, praktiske gjøremål og regler. (mer om lek kan dere lese i avdelingenes årsplaner☺)

RAMMEPLANENS FAGOMRÅDER

Vi har fokus på noen av fagområdene, men her er alle som barna skal igjennom i løpet av et barnehageår. Dere kan lese mer om disse på <http://www.udir.no/Barnehage/Rammeplan>

-nærmiljø og samfunn – barn skal få kjennskap til nærmiljøet sitt.

-kommunikasjon, språk og tekst – barn skal få oppleve glede ved det skrevne ord og å uttrykke seg positivt i samspill med andre.

-kropp, bevegelse og helse – barn skal få oppleve glede ved fysisk mestring, få kunnskap om sammenheng mellom mat og kropp.

-kunst, kultur og kreativitet barn skal få oppleve ulike sjangre innen musikk, kunst, drama, dans og litteratur.

-natur, miljø og teknikk – barn skal få forståelse for planter og dyr, landskap, årstider og vær.

-etikk, religion og filosofi – barn skal få med seg verdier og tradisjoner i kulturarven vår og utvikle toleranse overfor andre.

-antall, rom og form – barn skal få utforske rom og form, få eksperimenter og gruppere.

Rammeplanens fagområder er godt beskrevet i barnehagens virksomhetsplan.

I løpet av en barnehageuke er barna i kontakt med fagområdene på en eller annen måte.

Og ellers.....

Vi bruker ikke månedsplan, men dere vil få oversikt hver 14. dag over hva vi skal gjøre i den aktuelle perioden. Annenhver fredag vil dere få dokumentasjon på mail på hva som er gjort.

I skolens ferier og i desember er det ikke skolestartergruppe, da er vi på avdelingen.

Informasjon vil bli sendt via SMS, mail eller på barnehagens hjemmeside www.sorholtet.no. Vi tar også gjerne imot info og beskjeder fra dere på SMS og mail

Skolestarternes mobil: 99 49 86 16

E-post: skolestarterne@sorholtet.no

TURENE HVER ONSDAG:

Vi går mellom kl 9.30 og 10 og er tilbake ca kl 14!!

Alle barn må ha en god sekk som er tilpasset barnet. Sekk med reimer rundt bryst og mage er som regel gode å ha på seg.

Oppi sekken trenger barnet ditt:

Sitteunderlag

Drikke: vann i flaske

Vanter

Ekstra skift som truse, strømpebukse, sokker.

Ekstra polvotter om vinteren

Buff eller hals

Det er også viktig at barna har med parkdress/vinterdress, tynn fleece/ ull, tynn lue/vinterlue, ullsokker og vinterstøvler når den tiden kommer. Men uansett blir det fort kjølig utover.

Vi minner om at vi er ute mange timer. For at turen skal være en positiv opplevelse for barna er det viktig at klær og utstyr fungerer. Kanskje greit å understreke at ikke noe av det ovenstående trenger å være av dyre merker. Bare solide klær til utebruk!

Vi ordner ALL mat, dere trenger bare å ordne med en flaske vann i sekken.

KLUBBEN PÅ FREDAG:

Starter ca 9.30 og varer til og med lunsj – kanskje lenger....

Spør oss gjerne hvis dere lurer på noe ☺ Mona, Karianne, Mads og Hanne

